

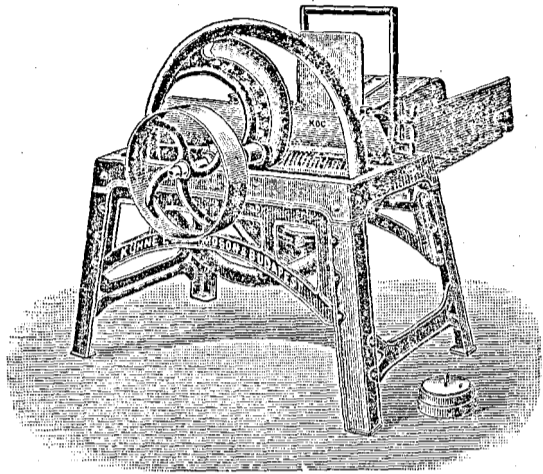
ERDÉLYI GAZDA

XL. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1908 Február 9.

6. SZÁM.

RÜHNE E.



1672

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyára

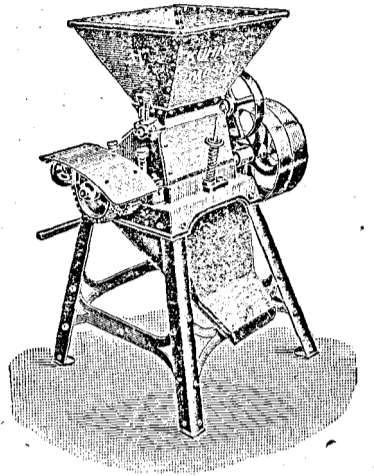
elismert gondos kivitelben szállit:

szeckavágógépeket,
répavágókat, darálókat,
takarmányfülesztőket,
**„TORNADO“ kukoriczszár-
tépőket, MORZSOLÓKAT,**
burgonyamcsógépeket, teljes ta-
karmánykamra-berendezéseket

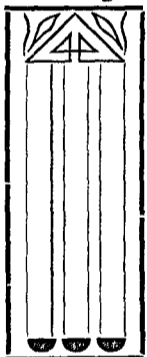
FÓRAKTÁR:
BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körút 57a. sz.

FIÓKRAKTÁR:
DEBRECZEN és
TEMESVÁR.

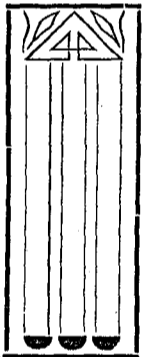
Mosonban



Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.



Magánjárókat, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakazalozókat, Gőzekeket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállit a legtokéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.



Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál
Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számittatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

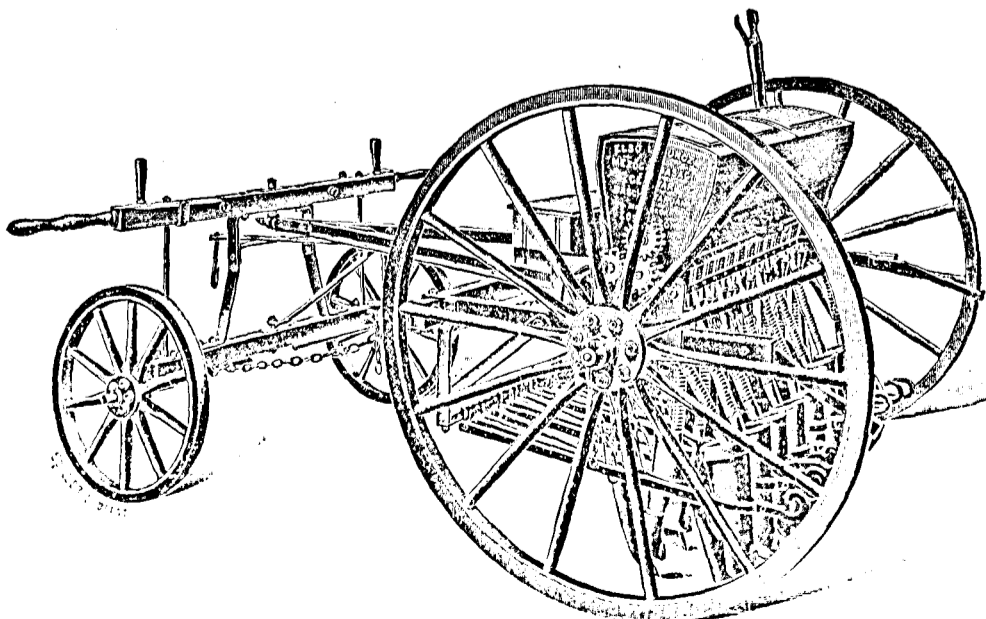
Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as árfolyam.



Szabadalmazott
LOSONCZI DRILL

a legjobb sorvetőgép!

Tolókerérendszer

alsó- és felsővetésre.

Tessék leírást és ajánlatot kérni!

— Gazdáknak kedvező fizetési feltételek. —

Első

Losonczi Mezőgazdasági Gépgyár

Basch és Tarján mérnökök Losoncz.

2054

Kedvező alkalom! Huzás már október 5-én.

Az árfolyamok esése következtében csekély tőkebefektetéssel

1 és fél millió korona

összegű fő- és melléknyereményekre játszhatik évi 3 húzában, ha vesz nálunk egy

Hazai Takarékpénztári sorsjegyet

- 14 havi részletfizetésnél havi . . . 9.- korona
- 16 " " " " " " " " " " . . . 8.- " " "
- 19 " " " " " " " " " " . . . 7.- " " "
- 23 " " " " " " " " " " . . . 6.- " " "
- 28 " " " " " " " " " " . . . 5.- " " "

lefizetése mellett, vagy pedig letétjegyre napi árfolyamon 20.- K foglaló ellenében tetszés

1007

Egy sorsjegyre több nyeresemény is eshetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaságnál,
Kolozsvárt, Mátyás király tér 7. szám alatt.

szerinti törlesztésre. Az első részlet, vagy a foglaló lefizetése után a sorsjegyek nyereseményei a vevőt illetik.

Huzások:

február 5-én, összesen 420.000 K nyereseménnyel,
július 5-én, összesen 420.000 K nyereseménnyel,
október 5-én, összesen 731.000 K nyereseménnyel,

Pénzét nem veszítheti el, mert minden sorsjegy okvetlen nyer legalább 100.- K törlesztő összeget, mely esetben még egy nyereseményjegy is adnak 30.-40 K értékben, mely nyereseményjegy az 1976. évig valamennyi húzáson játszik.



**Szőlő-
oltványokat**
szállít, fajtisztaságért jótállva legdusab választékban a már évek óta

1996 II. elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **Caspari Frigyes.**

Medgyes 130. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltetlen megbízhatóságáról.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Hirdetmény!

Alólírott szövetkezet telepén még a készlet tart mintegy 1 1/2 millió 150 különféle fajta legnemesebb **Bor és Csemege-szőlő** fajokból őszi szedésű, gondosan elvermelt, minden szőlőbetegségtől mentes a faj azonoságáért teljes szavatosság mellett ajánlja **sima szőlő vessző készletét.** Továbbá igen szép 2—3 éves duggyökérzetű gyümölcsfa oltványait, u. m.: Alma, Körte, Kajszin, Őszi-barack, Cseresznye, Megy, Szilva, Riglót, Birs ojtót Eper.— Eper, Ákác és Gledítia magoncokat. Különféle díszfákat mintegy 3000 drb. igen erős szép növéssű 3—4 méter magas Bignoniákat igen jutányos árért, virágzó cserjéket és virágzó felfutókat. Diót, remek szép növéssű, homok talajon nevelt különféle fajta fenyőket a legjutányosabb árakért pontos kiszolgálás mellett ajánl a tavaszi időnyre.

➔ Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. ➔

Megrendelések az **Első Kecskeméti Szőlő és Gyümölcs-termelő Szövetkezet** címére intézendők Kecskemétre.

Muraközi nőri fajlovak (hidegvériiek).

A t. cz. földbirtokosok, uradalmak és mezőgazdák szives figyelmébe ajánlom magamat a valódi

muraközi nőri fajlovak,

u. m.: igaz, anyakanczák, tenyészcsikók és apamének vételenél, melyet én az **első kézből** direkt a **paraszt tenyésztőtől** bárkinek igen szolid feltételek mellett segédkezem beszerezni. Elsőrendű referenciák. Vásárok jegyzékével készséggel és

Hoffmann Lipót jóvásárló ügynök, díjtalanul szolgálók. Csáktornya (Muraköz).

— Birtokosoktól és uradalmaktól számos elismerés. —

2096

Szuperfoszfát-műtrágyákat

a legolcsóbb napi áron szállít a

„KLOTILD“ Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

**LOKOMOBILOK, GŐZSEPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,
ARATÓGÉPEK, TALAJMŰVELŐ ESZKÖZÖK,
TELJES MÁLÓMIBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZÁMÉSEN KÜLDÜNK ÁRJEYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVEVÉST.

MAGYAR Kereskedelmi Részvénytársaság

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASÚTAK GÉPANYAGYÁRTÓ VEZÉRTÁRSASÁGÁÉ, BUDAPEST

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDATISZTI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELJELLENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTEZENDŐ.

**Kérjük az
előfizetéseket
megújítását!**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Mezőgazdasági szakoktatás a kaszárnyákban. <i>Lászlai Ferenc.</i>	63
Kolozsmegye alispánja a községi legelőkről. A zöldtrágyázás értéke a nehezen megközelíthető, hegyi fekvésű szántóföldeken. <i>Grabner Emil.</i>	64
Irodalmi szemle.	65
Egyleti élet:	66
Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.	66
Az irodalmi szakosztály ülése.	67
Kormányintézkedések.	67
Vegetáriánus közlemények.	67
Hirdetések.	

Mezőgazdasági szakoktatás a kaszárnyákban.

A mi jelenlegi gazdasági szakoktatásunkban a felsőbb oktatás szervezete eléggé, mondhatnám talán tulságosan is ki van fejlesztve. (Öt akadémia szerintem igen sok.) A tudományos kutatásokkal és kísérletezésekkel foglalkozó intézményeink legalább is európai színvonalon állanak, sőt azt hiszem, sok tekintetben túl is haladtunk igen sok fejlettebb mezőgazdasági kultúrával bíró gazdagabb államot.

Középfoku gazdasági iskoláink ez idő szerint nincsenek, de egy kis jóakarattal könnyen ki lehet és kell is fejleszteni a jelenlegi földműves iskolát, a középfoku oktatásnak megkívántató magasságra.

A közép- és nagybirtokok tulajdonosai és azok kezelői a gazdatisztek, valamint a bérlők részére szükséges mezőgazdasági szakoktatásról tehát kellőleg gondoskodtunk már, azonban a legalsóbb foku gazdasági oktatásnál még csak a kezdet kezdetén vagyunk, pedig egy oly kiválóan földművelő államban, mint mi is vagyunk, erre okvetlenül nagyobb gondot kell fordítani.

Nézzük csak, melyek azok a szervek, amelyek a kisgazdák és földművesek gazdasági tudását volnának hivatva munkálni, illetve fejleszteni. Ilyen első sorban az elemi iskola, és az ezzel kapcsolatos gazdasági ismétlő-iskola, továbbá a külön gazdasági szaktanítóval és megfelelő kísérleti térrel bíró gazdasági ismétlő-iskola, ide sorozhatók végül a különböző téli tanfolyamok és népies gazdasági előadások.

Gazdasági ismétlő-iskola minden állami, községi és a népesebb több tanerővel bíró felekezeti iskolák mellett is szervezve van, azonban az oktatás a legtöbb iskolánál nem megfelelő. Nincsenek kellő gazdasági tudással bíró tanítók és nincsenek az iskolák kísérleti térrel és kellő eszközökkel felszerelve. A földművelésügyi kormány, meg kell adni, minden lehető elkövet a tanítók gazdasági ismereteinek fejlesztésére; nyári tanfolyamokat tart, ellátja őket a szükséges szak-könyvekkel, a tanító-képző intézetek mellé külön szaktanárokat állít stb., de a mig a tanító-képzők tanrendje nem lesz úgy

megállapítva, hogy abban a gazdasági oktatásnak nagyobb tér jusson, addig kellő eredménnyel működő gazdasági ismétlő-iskoláink alig lesznek. Már sokkal több eredményt bírnak fölmutatni a külön szaktanítóval ellátott ismétlő-iskolák, azonban ily iskola elenyészően kevés van és ameddig ezek főtartása a községeket terheli, nem is számíthatunk arra, hogy nagyon szaporodhassanak. Ami a népies gazdasági előadásokat illeti, hát bizony, hogy ezek határozatosan elősegíthessék a kis gazdák gazdasági szakképzését, az kellene, hogy azok, már a legelemibb gazdasági szakismeretekkel bírnak, ami pedig nálunk még eddig kevés helyen van meg. Elismerem, hogy a helyzet e tekintetben évről-évre javul, mert a gazdasági ismétlő-iskolából kikerült fiatalabb generáció a legszükségesebb ismeretekkel már némileg bír, ezeknek legalább egy része meg is fogja érteni az előadásokat és tanításokat.

Egy igen *hathatós* eszköze lenne az alsóbb foku gazdasági szakoktatásnak, ha azt bevezetnék a kaszárnyákba is. Nálunk a legénység túlnyomó nagy része mezőgazdasággal foglalkozók köréből kerül ki, egy pár ezred kivételével (melyek hadkiegészítő területét a nagyobb városok képezik), mind olyan egyénekből áll, akik már tényleg foglalkoztak földműveléssel, kiknél a gyakorlat már meg van, csak az elméleti tudást kellene fokozni.

Az újabb időben mind inkább kezdik a magasabb katonai körök belátni, hogy az, hogy a katona védkötelezettségének ideje alatt polgári dolgokkal is foglalkozzék, semmi tekintetben sem lesz a subordinatio kárára.

Németországban, ebben a kiválóan katonai államban, már tényleges kísérleteket tettek a katonák mezőgazdasági oktatásával; a múlt évben többek között Augsburgban, az ott állomásozó lovasezred legénysége körében tartottak egy négy hónapra (jan.—ápril) terjedő rendszeres mezőgazdasági tanfolyamot, mely a legjobb eredménnyel végződött. A tanfolyamon részt vett a második és harmadik korosztály legénységének, otthon, mezőgazdasággal fog-

Vörös

lóheremagot

vásárlók

kisaránkás áruért 160 kor.-ig

aránkamentes áruért 170 kor.-ig

fizetek métermázsánként.

Mintát és ajánlatot kér az eladó mennyiség közlésével

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udv. magkereskedése.

== BUDAPEST. ==

1002

Megjelent baromfitenyésztési osztályunk árjegyzéke

diszes kiállításban, számos ábrával.

A mesterséges keltetés hiveinek különös figyelmébe ajánljuk.

Minden érdeklődőnek egyszerű
óhajra szívesen megküldjük.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V. Alkotmány-u. 31.

1000

lalkozó része, sőt — horribile dictu — részt vett még a tisztikarnak egy része is.

Amit Németországban, mint fentebb is már mondtam, ebben a kiválóan katonai államban, sikerült jó eredménnyel keresztül vinni, talán nálunk is meg lehetne csinálni. A mi hadvezetőségünk ugyan nagyon conservatív és zárkózott, de a németországi példákat mindig szívesen követte, ez ad reménységet nekem, hogy kellő utánjárásal talán mi is keresztül tudnók ezt vinni.

Hogy mily nagy fontosságú dolog lenne ezen ujtás. igazában csak az tudja megítélni, aki mag a is volt katona, aki látta azt, hogy mennyire vérébe megy a legénységnek 2—3 év alatt az a tudat, hogy amit a tisztjei mondanak, vagy helyesnek tartanak az szentírás, az ellen nincs apelláta; hiszen a legtöbb katona még ma is egy magosabb lénynek tartja a tisztjét, és szentül meg van győződve, hogy a mit az mond, az mind szín igazság. — Már most könnyű elképzelni, hogy mily különbség lesz a között, ha a kaszárnyában tart egy ahhoz értő szakember, (leghelyesebb volna, ha az illető lehetőleg tartalékos tiszt lenne), egy előadást, olyan emberek előtt, akik megszokott foglalkozásoktól évek óta el lévén vonva, az arra vonatkozó dolgok iránt természetesen fokozottabb mértékben érdeklődnek, — mintha ki megy egy tanár egy községbe, és ott, nagy nehezen, némelykor majdnem kényszerrel összegyűjtött, pár ásitó, és az úr iránt már természeténél fogva bizalmatlan ember előtt tartja, ugyanezen előadást.

Lehetne fokozni, a katonák és a vezetőség érdeklődését a gazdasági szakoktatás iránt azáltal is, hogy az illető község bocsátana a katonaság részére egy megfelelő területet kísérletezés céljára, melyet a katonák, az illető szak-tanító utasításai szerint megművelnének, és az innen származó terményeket a közlelmezés javítására fordítanák.

Ami falusi népünk a gazdálkodásnak éppen ebben az ágában, a kerti gazdaságban, a legelmaradottabb, hisz még a nagyobb városok közelében is alig vannak kertészkedő kis gazdák, a városok kertivetemény szükségletét máig is a legtöbb helyen a bolgár kertészek látják el. Sajátságos dolog, hogy a mi népünk nem akarja ezen — a kultura aránylag alacsony fokán álló emberektől — a haszon kertészetet eltanulni, pedig ha már egyéb nem ösztönöznék őket erre, azaz évenkénti 20—25 drb. arany, melyet bolgáraink őszzel magokkal visznek, csábithatná őket az utánzásra.

Minden város, hol állandó katonaság tanyázik, egy bizonyos területet (10—50 holdig) tartozik átengedni nekik gyakorló térül. Ezen területből mindenütt lehetne szakítani 1—5 holdig, egy kis darabkát. gazdasági művelésre, hol a már fenntebb jel-

zett bolgár kerti művelést lehetne kellő vezetés mellett bevezetni; meg vagyok győződve, hogy ha a katonák látnák és élveznék is az itt elért eredményeket, legalább is egy jelentékeny része, megvalósítaná ott-hon is, az itt szerzett tapasztalatait,

Jelen közleményem megírása után örömmel olvasom a Köztelek legutóbbi számában hogy földművelésügyi kormányunk már meg is tette a kezdeményező lépéseket és a csikszeredai honvéd zászlóalj katonái részére az ottani földmives iskola tanítókarának közreműködése mellett 3 hónapra terjedő rendszeres gazdasági iskolát szerveztek. Még nagyobb örömmel olvasom, hogy *Hadffy Imre* ezredes ur a brassói 24-dik honvédezred parancsnoka minden lehető elkövet, hogy a katonai szolgálat a gazdasági oktatással összeegyeztethető legyen. Biztosítom az ezredes urat, hogy ha ezen irányban kifejtett működése eredményre fog vezetni, örök hálára kötelezi a magyar gazdák osztatlan közönségét.

Magyargorbó, 1908 febr. 3.

Lószal Ferencz.

Kolozsmegye alispánja a községi legelőkről.

Az Erdélyi Gazda előző két számában beszámoltunk azon mozgalomról, mely Kolozsvármegye székházából indult ki s gyakorlati eszközöket keres és ajánl hazarészünk állattenyésztésének föllendítésére. Az 1894-ik évi mezőgazdasági törvénynek a *legelőkre és legeltetésre* vonatkozó intézkedéseinek szigorúbb végrehajtásáról van szó az alább közölt alispáni rendeletben — s örömmel látjuk, hogy *gyakorlatibb* irányu is ezen intézkedés. Igazolva látjuk idb. Sipos Gábor középplaki birtokos azon megjegyzését, hogy: „pár éve mintha a köztörvényhatósági intézkedéseket több és egészségesebb agrár szellem lengené át!” Igaz, így tapasztaljuk ezt az Erdélyi Gazda perspektívájában is, de nem kerülhetem el, hogy vissza ne idézzem a földbirtosság emlékeztetőbe Dózsa Endre első alispáni beköszöntőjének azon passzusát is, hogy a vidéken a községekben élő tehetősebb birtokosság is tegye meg a magáét, ne resteljen a falu gazdanépének az élére állani: mert csak úgy lehetséges az egyes nagy erők s sok kis erő összetételéből helyes falusi gazdasági össztevékenységet kifejteni. Nekünk is az a meggyőződésünk, mert egy egységes, egészséges falusi mezőgazdasági szellem nyomán könnyű lesz a törvényhatóság intentionak megfelelőleg főszoigabirói intézkedéseket tenni, s azokat a jegyzői karnak végrehajtani! Ime, az alábbi rendeletből aprólékos, de a legelőgazdálkodás szempontjából mégis igen fontos eszmék hangzanak ki! De kidomborodik a járási m. kir. állatorvosoknak a községi és közbirtokossági legelők irányában való precízebb működési körük is! Tehát anélkül, hogy

felettes hatóságok a főszoigabirók hatáskörét átlépnék, e rendelet révén odaállítatnak a községi közlegelők ellenőreiként. Ez természetes hivatásuk is s hisszük, hogy birnak akkora körültekintéssel, hogy figyelmeztető szavukra: rendben lesznek a közlegelők. Egyébiránt a készülő új törvény fog találni módot arra, hogy hanyag vagy ellenkező községek legelőit gyámság alá szorítsa — hiszen már hercegeket és püspököket is gyámság alá helyez a törvény, ugyan nem éppen rendetlen legelőügyek miatt! De hadd következék a rendelet!

—r—s.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur 17800—907 számú körrendelete szerint, mely 3622—907 alisp. szám alatt közöltetett, az összes birtokossági és községi osztatlan közös legelők rendtartása, illetve szabályrendelete a mult év folyamán átdolgozandó, illetve a rendeletben kifejtett elvek szerint megalkotandó volt és azokat az illetékes faktorokhoz jóváhagyásra is bekellet mutatni, hogy folyó év tavaszán életbeléptethetők legyenek.

A legelőrendtartások és szabályrendeletek jelentékeny számban lettek ezideig felterjesztve és sok közülök jóváhagyást is nyert és így ezek végrehajtásának akadályja nincsen.

Kolozsmegyében a közlegelők nagy része igen elhanyagolt állapotban van, vagy tulságosan kizsároltatott és a legelő elvont ereje pótlására mindezeideig a papiron tett rendelkezéseket kivéve, tényleg jóformán semmi sem történt.

A legelőket a kizsároltatástól akkor óvjuk meg, ha a legelőre csak annyi állatot engedünk, amennyit a legelő elbir.

Ezért a rendtartásokban és szabályrendeletekben kitüntetett maximális állatlétszámnál többnek a közlegelőre kibocsátása semmi szín alatt meg nem engedendő és az esetleges ellenkező eljárás, ha kell, karhatalommal és büntetésekkel megszüntetendő.

Az ujonnan alkotott legelőrendtartások és szabályrendeletek egyikéből sem szabad hiányoznia azon rendelkezésnek, hogy a legelő elkopárosodott, gyér területei fűmagvetéssel felujtassanak és e magvetések a fű teljes megerősödéséig legeltetési tilalommal kellőleg megvédessenek.

Minden legelőrendtartásban (Szabályrendeletben) ben kell foglaltatnia a legelő megboronálása és megfogasolására vonatkozó rendelkezések is, kivéve ott, ahol a legelő fekvése a legelő ilyen módon való jókarban tartását lehetlenné teszi.

Minél kevesebb a legelő, annál szükségesebb a boronálás, fogasolás, mert kevés terület, ha jól van ápolva, lényegesen több táplálékot nyújt.

Minden legelőrendtartásban (Szabályrendeletben) intézkedésnek kell lennie arról is, hogy a legelőről az ott észlelt káros gyomok (kutyatej, acat, aranka, tövis stb.) eltávolíttassanak. Az eltávolításnak a hatóság által kitűzendő

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kényes és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

időn belül kell megtörténnie, ha ezen kitűzött időn belül a munka el nem végeztetik a követelményekre előre figyelmeztetett érdekelttség költségére felfogadott munkaerővel végeztetendő el hatósági uton a legelő kitisztítása és a mulasztók, ha előbb személyes munkára voltak kötelezve, s azt nem teljesítették, az 1894. évi XII. t.-c. 95 §. k) pontja alapján meg is büntetendők.

Különösen figyelmebe hozom cimednek a tövisirtást, mert a legelőhiány oka sok községben egyszerűen az, hogy egy pl. 200—300 holdas legelőből néha 100 hold, vagy több is el van lepve tövissel, hogy ott a marha élelmet egyáltalán nem találhat, pedig a tövis alatt van a buja fű és csak egy kis jóakarát (tövisirtás) kell hozzá, hogy a birtokosságnak 100—150 holddal több legelője legyen marha-állománya táplálására.

Mindezen legelőfelújítási, legelőjavítási, tisztítási munkák pontos végrehajtásának ellenőrzését és felügyeletét, s mulasztás esetén kényszer végrehajtását midőn cimednek külön is figyelmebe ajánlom, nem mulaszthatom el reámutatni arra, hogy a legelőtisztítási munkák még a tavaszi munkák beállta előtt volna kívánatos, mert ha most elmarad, egy éven át sokszor jóval kisebb legelőterülettel lesznek kénytelenek megelégedni a legelőben érdekeltek, ami az állattenyésztés és a közvagyonosodás rovására esnek.

Az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló 1900 évi XVII. t.-c. 10. §. e) pontja szerint a járási (városi) m. kir. állatorvos felügyel a közös legelők állategészségügyi állapotára. Minthogy az állategészségre vonatkozó rendelkezések betartásának kiszállásai során való felügyelete, ellenőrzése (36. §.) rendén a legelőfelújítási, javítási, tisztítási munkálatok elvégzésének ellenőrzése az állatorvosnak külön munkát nem okoz, s mint-hogy az ellenőrzésre szaktudásánál fogva képes is, de mert az állattenyésztési, állategészségügyi felügyeletét teljesíti, egyben a legelő-ápolási munkák teljesítését is ellenőrizzze, s tapasztalatairól a járási főszolgabíróhoz (polgármesterhez) mindenkor esetenként tegyen jelentést, hogy a hatóság az általa esetleg szükségesnek vélt intézkedéseket kellő időben megtehesse.

Elvárom a címtől, hogy a közgazdasági érdek előmozdítása okából tett ezen rendelkezésemnek legjobb tudása szerint lelkiismeretesen feleljen meg.

A zöldtrágyázás értéke a nehezen megközelíthető, hegyi fekvésű szántóföldeken.

A zöldtrágyázásnak nem csak akkor van jelentősége, ha nincsen istállótrágyánk, hanem akkor is, ha a szántó föld a majortól meszire esik, vagy a trágya hordás idején csak nagyon

rossz utakon, vagy egyáltalában nem közelíthető meg. Ilyen viszonyok között az istállótrágya szállítása sokszor többre kerülhet, mint a mennyit ér és ezért a legtöbb gazda úgy segít e bajon, hogy nem trágyáztatja az ilyen földjét, hanem egy, ha szükséges két évig ugaron, de még inkább, — parlagon heverteti, azután ismét beveti valamely gabonával.

E kényelmes és valóban nem sok kockázattal járó dolog, de hogy nem is ad nagy hasznot, az is bizonyos, pedig az nem kell bizonyítani, hogy a mai viszonyok között, a gazdának ugyancsak fel kell minden eszközt használnia, hogy boldogulhasson és ilyen eszköz a, nehezen megközelíthető csakis az oda tévedő madarak trágyáját látó földek, teljes mértékű kihasználására a zöldtrágya.

A zöldtrágyával nemcsak a talaj húmusz tartalmát, hanem tápanyag készletét is gyarapítjuk, mert ha pillangós virágú (borsó, búkőny. csillagfürt) növényt használunk ezen célra, ezek a levegőből nitrogént gyűjtenek és ez a gyökereikben raktározva, az utóvetemény hasznára válik. Ez a nitrogén gyűjtés annál nagyobb mértékű, minél éhesebb a növény nitrogénre és azért a zöldtrágya növény alá foszforsav és káli trágyázást is adunk, de nemcsak ezért van erre szükség, hanem azért is, mert a zöldtrágya növény ezen tápanyagokat önmagától nem szaporítja és kálifoszfát nélkül a zöldtrágyával, a foszforsavra és káliumra rablogózkodást üzünk.

Ezért foszforsavtrágyázást mindig kell a zöldtrágya növény alá adni, káli trágyát azonban, csak homoktalajon használunk, mert a kötöttebb (agyag és vályog) talajokban és majdnem mindig annyi kálium van, hogy annak visszapótlása ilyen gazdálkodás esetén is, csak hosszú idő múlva válhatik szükségessé.

Bármilyen pillangós virágú növényt lehet zöldtrágyázásra használni csak az a fő, hogy az minél nagyobbra nőjön és így nagy tömeget szánthassunk alá. Ha többféle ilyen növény közül választhatunk természetesen azt fogjuk használni a melyeknek a magja kevésbe kerül. Fontos, hogy a zöldtrágya növényt teljes virágjában szánjuk alá, mert ilyenkor van a gyökereken a legtöbb nitrogéngumó, a zöldtömeg ezután már nem sokat gyarapodik és ha később szántjuk alá a növény elfásodó szára nehezebben korhad el.

Az ilyen zöldtrágyázás terményfokozó hatása legalább is két évig tart és nemcsak a külföldi, hanem a tapasztalatok is bizonyítják, hogy ezen trágyázás több hasznot ad, mint az ugartartás, de Erdélyben ezen irányban még nem kísérleteztek és ezért az orsz. m. kir. növénytermelési kísérleti állomás, 1906 év tavaszán a Szolnok-Doboka vármegyei gazdasági egyesülettel karöltve végzett az egyesület 15 tagjának gazdaságában ilyen zöldtrágyázású kísérletet. Ezek eredményeit ismeretemen röviden az alábbiakban.

A kísérlet céljaira mindegyik kísérletező 150 kg. superfoszfátot és 100 kg. zabos-borsó keveréket kapott, és ezt sovány hegyi szántó földön 1 kat. hold nagyságu területen kellett felhasználnia úgy, hogy a superfoszfát kiszórása után 1906 év tavaszán elvetette a szemes-borsót és ezt teljes virágjában alászántva, ugyan ezen év őszén búzát vetett. Ezen a területen és ugyanilyen nagy trágyázatlan területen a búza termése külön arattatott és külön csépelgetett a trágya hatásának megállapítása céljából.

A kísérletek eredményéről 10 helyről küldték be a jelentést és azt hiszem, legjobb tájékozást nyújt az eredményekről az, ha a kísérletezők jelentéseit közlöm az alábbiakban.

1. *Veress Imre, Kozárvár.* A kísérlet hegytetőn felette gyenge talajon volt beállítva. A borsó 1 méter magasra nőtt és alászántás után teljesen elkorhadt. A búza a zöldtrágyázott területen erősebb volt mint a trágyázatlanon, mikor a növénytermelési állomás kiküldöttje látta, az előbbi a kalaszát mind kihányta, míg a trágyázatlan csak akkor kezdte hányni gyenge fejét.

A zöldtrágyás terület termése 20 kalangya (30 kévés) szalmásan	400	kg mag
A trágyázatlan " " " "	16 1/2	" " "
A zöld trágya javára	3 1/2	" " "
	80	" " "

A kísérletező véleménye szerint: „Az eddigi tapasztalatok szerint a zöldtrágyázásról az a véleményem, hogy a termés különbség értéke alig fedezi a zöldtrágyázásra fordított költséget és a vele járó fáradságot, tehát tiszta haszon nincs — legalább ez évben nem volt — ezért én megmaradok az istállótrágya mellett, melynek értékét a zöldtrágya meg nem közelíti“.

Ez helyes nézet, mert a hol elég sok istállótrágya van, nem fogunk egy évet elvesztegetni a zöldtrágya termesztésére, de egyébként a trágya hatása is gyenge volt, ezt azonban a második évi hatás kipótolhatja.

A második gyengén sikerült kísérlet jó humózus talajon állítottatott be és így itt sem volt a zöldtrágyának nagy hatása:

2. *Weisz Márton Kodor.* A borsó körülbelül 60 cm. magasra nőtt, az alászántás után jól elkorhadt, a trágyázott területen hosszabb volt a búza szalmája, de a magtermésben nem mutatkozott különbség. A kísérlet annyiban hibás hogy a trágyázatlan terület ugyan olyan minőségű föld volt mint a trágyázott, de nem feküdt mellette és így nem alkalmas az össze hasonlítására.

3. *Hatfaludy József, Széplak.* A kísérlet olyan talajon állítottatott be a hol ezelőtt kutyatejen kívül semmi sem termet és itt a borsó 70—80 cm. magasra nőtt, a trágyázott parcellára tavaszi búza vettetett és ez nagyon szépen fejlődött, de júliusban egy erős jégeső mintegy 30—40 %-al megapasztotta a termést. A trágyázatlan területre semmi sem vettetett, mert a tulajdonos véleménye szerint ott a búza nem élt volna meg.

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országszerte első helyen elismert kítűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmas. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kítűntetve. — Sürgőnycim: Kalmár-rostagyár.

A trágyázott területen a jégverés után aratva termett 5 hektoliter 82 kg.-os búza és a kísérletező véleménye ez: „A zöldtrágyázást a legmelegebben ajánlom, csak legyen lelkiereje a gazdának, lemondani a borsó lekaszálásáról vagy a magtermelésről. A fenti eredményt egy teljesen hasznavehetetlen területen értem el“.

4. Szabó Ödön, Czente. A kísérlet északi fekvésű kissé vadvizes helyen végeztetett, a borsó 120 cm. magasra is felnőtt és ezért az alászántás nehezen sikerült. A fejlődés ideje alatt a trágyázatlan területen a búza sokkal silányabb és gyengébb volt, de azután a nagy hó alatt mindkét búza vetés foltosan kiállott. A trágyázott területből, leszámítva a kipszult vetést körülbelül 1 1/2 hold maradt meg és ez 400 kg. magot termelt, a trágyázatlan szintén foltos volt és ez 263 kilogramot termelt.

A kísérletező véleménye: „Vadvizes területen, nem nagy eredményt lehet ez uton felmutatni, de a zöldtrágyázás minden gazdának feltétlen hasznára válik. Véleményem szerint a nagy hó és hideg tavasz volt az oka a búzavetés pusztulásának és annak, hogy a zöldtrágyázás itt ilyen mostohan vált be.“

5. Molnár Dénes. Bacza. Jó karban levő talajon állított be a kísérlet és a zöldtrágyás búza a fejlődés ideje alatt az istállótrágyázott területre vetett búzával is szebb volt. A borsó 80 cm. magasra nőtt és teljesen elkorhadt az alászántás után, minek következtében a föld porhanyóbbá vált és az ide vetett búza gyorsabban, egyenesebben kelt ki, mint a fekete ugarba vetett. A zöldtrágyás búza korábban érett, szalmája és kalásza erősebb volt, mint a nem trágyázotté.

Termett:	I. oszt.	II. oszt.	Összesen
a zöldtrágya után 39 kereszt 15 kéve	864 kg	76 kg	940 kg mag
a trágyázatlanon 34 „ 15 „	815 „	54 „	869 „
A trágya javára 4 kereszt			-71 kg mag

Ez a termés többlet szintén kevés és a második évi hatásnak kell a hiányt pótolni, de a kísérletező véleménye szerint: „A zöldtrágya ott, a hol nincs elég istállótrágya, mindenesetre ajánlható“.

6. Váradi Károly, Kecsed. A borsó 120 cm.-re nőtt és alászántás után jól elkorhadt, a trágyázott területen a buza feltűnően szebb volt, termelt

A zöldtrágyázott területen 10 kalangya szalma	500 kg mag
A trágyázatlanon 6 „	200 „
A trágyázás javára 4 „	300 kg mag

A kísérleti terület 3 hold volt és ebből 1 1/2 a trágyázott 1 1/2 a trágyázatlan területre esetleg a kísérletező véleménye szerint „A zöldtrágyázás nagyon célszerű. különösen a hol a tengelyen trágyázás nehéz“.

7. Módy Elekné, Csicsó-Mihályfalva. A kísérlet hegyi fekvésű, de jobb talajon végeztetett. A borsó 1 méter magasra nőtt. A trágyázott területen a búza dúsabb és tömöttebb volt, termet:

a zöld trágya után 16 1/2 (30 kévés) kalangya	1122 kgr mag
a trágyázatlanon 12 1/2 „	800 „
A trágyázás javára 4 kalangya	322 kgr mag

8. Márton Gyula, Dengeleg. A borsó 90—105 centiméter magasra nőtt és a búza a trágyázott területen sűrűbb, szalmája 10 centiméterrel magasabb volt, mint a trágyázatlanon, termelt

a zöldtrágya után 3 szekér szalma	630 kgr mag
a trágyázatlanon 2 „	366 „
A trágyázás javára 1 szekér szalma	366 kgr mag

A kísérletező véleménye: „Míg a környékben a búza nem a legjobban sikerült a zöldtrágyázott terület már a fejlődés alatt is kivált a többi vetés közül“.

Debreczeni Sándor, Deés. A kísérlet szikes talajú területen végeztetett és a trágyázatlan területen zabos bükköny termeltetett takarmányszerés céljából. A trágyázott területen a búza sokkal erősebben fejlődött, szalmája hosszabb és erősebb, a magja is nagyobb volt de a termés nem méretett le. A kísérletező véleménye: „A zöldtrágyázás nagyon célszerű és főleg hegyes vidékeken, a hová istállótrágyát nem lehet hordani, az ilyen módon pótolható“.

Rápothy Sándor, Alsóilosva. A borsó 60—100 centiméter magasra nőtt és alászántás után tökéletesen elkorhadt. A búza fejlődésén a különbség mindég látszott a trágya javára, mert a zöldtrágyázás területen a bokrosodás erősebb, a búza zölddebb tavasszal hosszabb szalmája volt és korábban érett, aratás előtt a szalma átlag 1/6-od résszel magasabb volt mint a trágyázatlan területen termelt

a zöldtrágya után 3 szekér szalma	651 kgr mag
a trágyázatlanon 2 „	520 „
A trágyázás javára 1 szekér szalma	131 kgr mag

A kísérletező véleménye: „Műtrágyás zöldtrágya nélkül, sovány földön a sikeres lóhere termelés lehetetlen, míg ilyen módon trágyázva első minőségű lóherére számíthatunk, ez pedig sovány földön 100%-nál is több haszon. Mivel a kísérleti terület nem egy minőségű, a zöldtrágyázott föld közepén 16 □ öl területet szuperfoszfáttal nem hintettem be és a műtrágya hiány élénken látszott, úgy a zöldtrágya növényen, mint a búzán, de látszik most, a lóherén is“.

Ezen kísérleti eredményekhez nem kell magyarázatot csatolnom, mert elég határozottan mutatják, hogy a nehezen megközelíthető hegyi szántóföldnek kihasználására a zöldtrágyázás nagyon hasznos eljárás, mert nemcsak az első, hanem a második évben is van termés fokozó hatása és azért ilyen viszonyok között az felhasználásra nagyon ajánlható.

Grabner Emil.

IRODALMI SZEMLE.

A cséplőgépek szerkezete és azok kezelése. Balassa Frigyes mérnök, a Máv. gépgyára felügyelőjének fenti címen három esztendő előtt megjelent műve most második javított és bővített kiadásában jelent meg számos új ábrával tarkítva. Ennek a valóban becses szakmunkának az első kiadását úgy a kereskedelmi, mint a földművelésügyi minisz-

teriumok tankönyv gyanánt engedélyezték s ma már nemcsak a gépészeknek, hanem a cséplőgéptulajdonosoknak is hasznosított, sőt alig nélkülözhető segítőtársa. A könyv híre különben Németországban is elterjedt és a hannoveri műegyetem egyik tanára által átadva és német viszonyokra alkalmazva Oldenbourg kiadásában fog megjelenni. Ezen körülmény is igazolja, hogy Balassa műve a szakirodalomban valóban uttörő és az érdekelt köröknek nagy szolgálatokat tesz. A földművelésügyi miniszter a következő módon ajánlotta a könyvet a gazdaközönség figyelmébe. „Balassa Frigyes máv. gépgyári felügyelőnek A cséplőgépek szerkezete és kezelése című munkáját nevezett kérelmére megbíráltattam. A bírálatok szerint a munka kitűnő szolgálatot tehet mindazoknak, akik a csépléssel foglalkoznak. Ezek alapján indítva érzem magamat arra, hogy a szerző kiadásában megjelent és öt koronáért forgalomba hozott művét az összes gazdasági egyesületek és gazdakörök figyelmébe ajánljam.“ A nagy izléssel kiállított munka 300 oldalra terjed és 334 szöveg közé nyomott képet tartalmaz.

A szőlő trágyázása. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete pályázatán Ballay Jenő, a társaság titkára nyerte el a kitűzött pályadíjat. A pályamunka most jelent meg a társaság kiadásában (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) és ugyanott két koronáért kapható. Szőlősgazdák nagy haszonnal forgathatják.

A Magyar Gazdák Szemléje. A Magyar Gazdaszövetség Bernát István szerkesztésében megjelenő folyóiratának januári füzeté most hagyta el a sajtót. Vezetőcíkké a szerkesztőnek legutóbb tartott akadémiai székfoglaló értekezése a földbirtok megosztásáról. Rubinek Gyula az egyenes adók reformjáról mond véleményt, Takáts Sándor a magyar marhakereskedést ismerteti a múltban. A Különféle-rovat is változatos.

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az E. G. E igazgatóválasztmánya január havi rendes ülését m. hó 29-én, szerdán, tartotta meg.

Elnökölt: Br. Bánffy Ernő egyl. elnök.

Elbádogott: Tokaji László egyl. titkár.

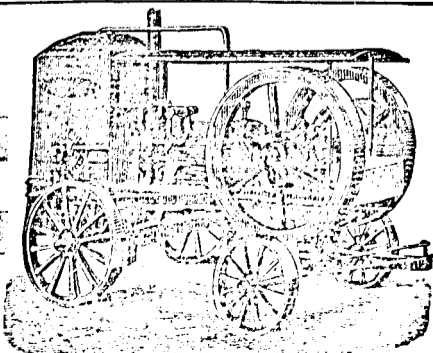
Jelen voltak: Lészai Ferencz kir. tan. al-elnök, Gr. Lázár István, Szász István, Eöry Tivadar, Molnár Sándor, Csérer Lajos, Réti János, Sipos Gábor, Dr. Szentkirályi Ákos és Nagy Dezső ig. vál. tagok.

Elnök az ülést megnyitván — a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Szász István és Molnár Sándor vál. tagokat.

Mult ülés hitelesített jegyzőkönyve felolvastatván — tudásul vétetett.

Titkár előadja a földm. miniszter 10014. sz. leiratát, melylyel megküldi a pénzügyminiszternek a mezőgazd. szeszgyárak részére adott azon kivételes engedélyről szóló körrendeletét, mely szerint a takarmány moslék ez évben — a takarmányhiányra való tekintettel — más állattenyésztő gazdaságoknak is átadható, illetve eladható. — Igazgató-választmány a leiratot örvendetes tudásul veszi.

Ugyanő előadja a keresk. miniszter 97639. sz. leiratát, melyben értesíti az egyletet, hogy



Oberurseli Mótorgyár Részv.-Társaság Oberursel.

Iroda és raktár: Wien, Gumpendorferstrasse 72. || MAJNA-FRANKFURT MELLETT.

Legolcsóbb hajtóerő a „GNOM“ BENZIN- és SZIVÓGÁZ-MOTOR.

4000-nél több üzemben. — Könnyen kezelhető. — Villanyos gyújtással. — Okl. gépész felesleges. — Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. — Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitramegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárosp (Fehérmegye).
Sándor Pál Mező-Bánd, Albisi Béla Alsó-Szovát, Lőte Lázár Kaál. 2063.

a métermázsás zsákok forgalomból való kilitását — gyakorlati szempontok és a fennálló forgalmi törvények miatt — nem eszközölheti. — Szolgál tudásul.

Előadja a földm. miniszternek 7870 eln. sz. leiratát, melylyel megküldi Czeglédy Ti vadarnak „A hitelszövetkezetekről“ írott népszerű ismertető füzetét, amely kiválóan alkalmas arra, hogy a szövetkezeti eszmét a nép körében terjessze és kedvelté tegye. — Ülés a leiratot és jelentést örverdetes tudásul veszi s határozza, hogy a művet a hivatalos lapban bővebben ismerteti és kiosztásra pár száz darabot feliratilag kér a minisztertől.

Előadatván ugyanazon miniszteriumnak 11097. szám, a Svájcba való borbevitelre vonatkozó vegyvizsgálati utasítása — annak a hivatalos lapban való ismertetése határozottatik.

Titkár előadja az egyet kolozsmegyei osztályának 558—907. sz. javaslatát: a mezősegi telepítésekre, az élelmi cikkek intenzívebb termelésére és a legelőhiányok megszüntetése tárgyában. — Igazgatóválasztmány: elnökségből, Szász István, Dózsa Endre, Molnár Sándor, Dr. Szentkirályi Ákos és Cséser Lajos vál. tagokból álló bizottságot küldi ki javaslattétel végett.

Előadatván a Gazd. Egyesületek Orsz. Szövetségének 6271. sz. leirata a „Független Ujság“ című gazd. és társ. hetilap pártolása tárgyában — ig. választmány határozza, hogy az egyet birtokos tagjainak a lap mutatvány számait külön ajánlattal megküldi.

A temesvármegyei társesület 1070. sz. megkeresésére, melyben a lépfene elleni ojtás kötelezővé tétele tárgyában csatlakozó pártoló felterjesztésre hívja fel az E. G. E.-t — ülés határozza, hogy — az ojtó serum előállításának állami kezelésbe vétele, vagy legalább is teljes szigorral eszközözendő állami ellenőrzés foganatosítása esete — a kötelező ojtás elrendelését a maga részéről is kérelmezni fogja és ilyen értelemben felir.

Beadott kérések rendjén — az igazgatóválasztmány a folyó évben is megszavaz: az erd. falkavadász társulatnak versenydíjakra összesen: 300 koronát és az udvarhelymegyei gazd. egyesületnek, a székelykereszturi bika kiállítás magyarfajta bika és tehén díjaira, 100—100 koronát, összesen: 200 koronát.

Előadatván a helyi cs. és kir. katonai állomásparancsnokság 10. sz. alatt kelt válasza irata az E. G. E. 563—907. sz. megkeresésére, melyben a rétek és kaszálóknak gyakorlatok alkalmával való kimelését kérte — ig. vál. határozza, hogy megfelelő eljárás végett az átirat tétessék át másolatban: Kolozsvármegye alispánjához, Kolozsvár város tanácsához és a Kolozsvári gazdasági együlethez.

Titkár jelentést tesz a Gazdák Biztosító Szövetkezete kolozsvári vezérképviselője ügyéről, melynek kapcsán elnök előadja, hogy egy hozzáintézett megkeresés szerint a központ legközelebről egy állandó belső tisztviselőjét küldi ki az itteni képviselőlet ellátására. — Szolgál tudásul.

Ugyanő bejelenti, hogy az egyleti szék-

ház épület utólagos pótmunkái is végrehajthatván, az építési vállalkozó bent levő biztosítéka most már kiadhatóvá vált. — Ülés a biztosíték kiadását engedélyezi.

A kolozsvári gazd. akademia igazgatósága által 53. sz. alatt az öt megüresedett áll. ösztöndíjas helyre beérkezett és beterveztett 5 folyamodó kérése — a földm. miniszterhez kedvező elintézésre felterjesztetni határozottatik.

Uj tagul felvétetett: Medgyaszai Mihály évdíjas tag F.-Csernátonból.

Az indítványok során:

Dr. Szentkirályi Ákos vál. tag egy cukor-repatermelő szakosztály alakítását indítványozza. — Indítvány, előkészítés és az érdekeltek felszólítása céljából, elnökségnek kiadatik.

Nagy Dezső vál. tag indítványozza felterjesztés küldését a földm. miniszterhez a célból, hogy a katonai élelmi és takarmány-szükségleti cikkek kiírni szokott minden évi szállítási hirdetmények pályázati határidői olyan, az eddiginél későbbi, terminusokra tétessenek, amikor már a termelő gazda is tájékozva lévén terméséről — szintén ajánlatot tehet. — Ülés az indítvány értelmében határoz.

Elnökség előterjesztésére, miután — a magas egység-ár miatt — átvevő nem jelentkezett — határozza ülés, hogy az idei brassói katonai élelmi raktári takarmány-korpát, a brassómegeyi társesület kérésére, kivételesen átengedi.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

Az irodalmi szakosztály ülése.

Az E. G. E. irod. szakosztálya január hó 29-én d. u. együtes ülést tartott.

Elnökölt: Br. Bánffy Ernő.

Felen voltak: Lészai Ferenc e. alelnök, Dr. Szentkirályi Ákos sz. o. alelnök, Szász István, Cséser Lajos, Réti János és Tokaji László előadó — tagok.

Dr. Szentkirályi Ákos alelnök indítványára határozza a szakosztály, hogy az ig. választmánynak javasolja miszerint: az „Erdély mezőgazdaságának leírása“ címén kiadandó munka szerkesztése és kiadása — évi 500 korona segély adományozása mellett — bizassék az egyet irodalmi szakosztályára, mely a részletekre és kivitelre vonatkozólag a maga kebelében fog intézkedni.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárja.

KORMÁNYINTÉZKEDESEK.

A cserebogarak irtása. Ez év tavaszán a cserebogár nagyobbmértvű rajzására kell elkészülnünk és ez évben különösen nagy érdek az, hogy a cserebogár hathatósan pusztittassék s a mezőgazdaság, de főleg a kertész gazdák a cserebogár nagyobbmértvű kártételeitől

megmentessenek. A földmivelésügyi miniszter erre való tekintettel utasította a hatóságokat a mezőrendőri törvény vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására és megkereste az összes gazdasági egyesületeket is, hogy az irtásnak hathatósabb foganatosítása iránt társadalmi téren szintén közreműködjenek.

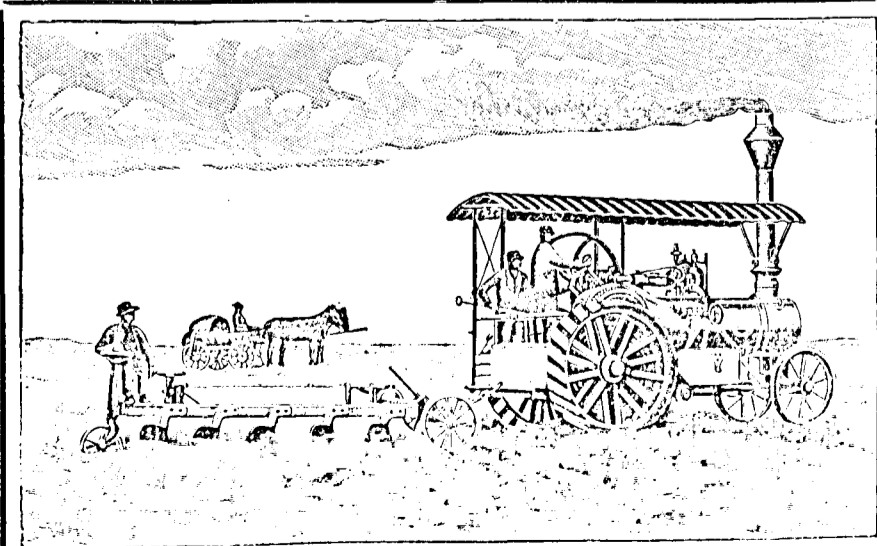
Szőlőkarókészlet nyilvántartása. A földmivelésügyi miniszterium részben, hogy a szőlősgazdák karószükségletének beszerzését, másrészt eladásra készleten álló szőlőkaró forgalmát megkönnyítse, elhatározta, hogy a magántermelőktől áruba bocsájtott karó mennyiségét nyilvántartja, A szükséges adatok beszerzésével és a miniszteriumba történő bejelentésével az illetékes kerületi szőlészeti és borászati felügyelőket bizta meg.

A földmivelésügyi miniszter és a kádár-kisiparosok. Darányi miniszter utasította a vinkovcei főerdőhivatalat, hogy a területén levő korostölgyerdők értékesítése alkalmával a hordógyártással foglalkozó kisiparosok és kisiparos szövetkezetek dongafa-szükségletének fedezéséről külön kisebb vágásokat alakítson, amelyek külön megtartandó árveréseken lesznek eladandók. Az ilyen vágásterületeken lévő fákat helyben tövön bocsájtják árverésre és a vevőnek kell kivágnia. Az árveréseken a hegyközségek, pinceszövetkezetek és olyan bortermelők is részt vehetnek, akik a nekik szükséges hordók készítéséhez való dongát maguk akarják beszerezni.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Háziipari tanfolyamok Kolozsmegyében. Az E. G. E. kolozsmegyei szakosztályának rendezésében s Darányi miniszter támogatásával Türen és Mákón már megindultak a fafaragó tanfolyamok 20—26 foglalkozó kisgazdával. Bácsban a kosárfonó tanfolyam újult fel nagy részvétellel Máthé József róm. kath. lelkész buzgólkodására; Bonchidán pedig már be is fejeződött a 10 napos kefekötő tanfolyam, melynek érdekében Kelemen Lajos állami tanító serénykedett. Ugyanilyen kefekötő tanfolyam február hó 3-án Magyargorbón indult meg. Wolszky Győző kolozsvári tanító képezdei gazd. szaktanár pedig Szászlólán és Nagypetriben rendezett ismétlő fafaragó tanfolyamokat: a földmivelésügyi miniszterium rendeletére.

Katonák gazdasági képzése. A földmivelésügyi kormány újabban a katonák rendszeres gazdasági oktatását is fölvette az illetékes és erre hivatott tényezők munkaprogramjába. A földmivelési miniszter rendeletére ilyen gazdasági kiképzésben részesülnek a csikszeredai honvédszászlóalj katonái, az ottani magyar királyi földmives-iskola személyzete részéről, hol három hónapig tartó gazdasági iskolát szerveztek. Időszaki gazdasági irányú előadásokat az iskola személyzete már az elmúlt évben is tartott, de az eredményes oktatás és siker biztosítása érdekében újabban



UJI Egygéprendszerű gőzszántás UJI (egy ölet fogó 7 vasu ekével).
Csekély befektetés. Olcsó üzem. Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból (Erdélyből is) kívánatra rendelkezésre állnak.

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár

R.-T.

1908

Budapest, VI. ker., Váci-ut 19.

tűzték ki célul azt, hogy a katonai gazdasági oktatás rendszeres kurzus keretén belül szerveztessek, a mi sikerrel is járt. Hadffy Imre ezredes, a biassói 24-ik honvédezdred parancsnoka minden lehető elkövet, hogy a katonai szolgálat a gazdasági oktatással összeegyeztethető és összekapcsolható legyen. A kurzuson különös súlyt vetnek a gyakorlati irányú kiképzésre; erre szolgál a földmives iskola jól felszerelt gazdasága és kertészete. Ehhez később az egyes fontosabb tavaszi s nyári munkálatok végzésekor szemléltető bemutatás járul majd. Az iskola anyaga felöleli az általános és részletes növénytermelést, a helyi viszonyokhoz való alkalmazkodással, a kisgazdaságok berendezését, az állattenyésztés minden ágát, az egészséges és beteg állatok gondozását, az állategészségügyi törvényes intézkedéseket, a kertészet körében a zöldségtermelést és fatenyésztést és végül a gazdát érdeklő fontosabb törvények ismertetését, az új cselédtörvényt, a mezőrendőri törvényes intézkedéseket, a munkás- és cselédszolgálat pénztár ügyét. A kurzus végén vizsgálatot tartanak.

— **Gazdasági előadások a Közteleken.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a mezőgazdasági élet fontosabb kérdéseinek megbeszélése céljából gazdasági előadásokat rendez. Az előadások ideje: 1908. évi február hó 22., 23. és 24. napja. Az előadások színhelye: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. szám. Részvételi-jegy kötelező. Ára 2 korona. Jogosit az előadások meghallgatására, esetleges felszólalásra az előadások után és a rendezendő kirándulásokban való részvétellel.

Program: Első nap, február 22. szombat. Délután 9—11 óra: Takarmánynövények termesztése. Előadó: *Kerpely Kálmán*. 11 óra: A Kellner-féle keményítő érték-elmélet gyakorlati alkalmazása. Előadó: *Cselkó István*. Délután: A Magyar Élelmiszer Szállító r.-t. hűtőházának megtekintése.

Második nap, február 23. vasárnap. Délután 9 óráig: Az Országos Növénytermesztési Kísérleti Állomás működésének főbb eredményei. Előadó: *Cserháti Sándor*. Ezt követően: Magánjárógözek. Előadó: ifj. *Sporzón Pál*. Délután: Az állami mintapince és a Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezetének pincegazdaságának megtekintése Budafokon.

Harmadik nap, február 24. hétfő. Délután 9 óráig: A tengeri amerikai rendszerű mivélésének eredményei. Előadó: gróf *Teleki Arvéd*. Ezt követően: Gabnafélék kapálása és magnevesítés. Előadó: *Marton Andor*. Bezárlag: A tenyész kiválasztás eredményei a tehenészet és a tejtermelés jövedelmezősége szempontjából. Előadó: *Ujhelyi Imre*. Délután: A m. kir. mezőgazdasági muzeum megtekintése.

Részvételi-jegy 2 koronáért váltható az OMGE. pénztáránál (Budapest, IX., Köztelek u. 8. sz.)

— **A Hangya mérlege.** A Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezeti központja: a Hangya, most teszi közzé mult évi mérlegét. A Hangyához tartozó szövetkezetek száma százhuszonhét, az évi forgalom 3 millió koronával nagyobbodott. A szövetkezetek száma így 799-re, a forgalom 12 1/2 millióra emelkedett.

— **Az Erdélyrészi Méhész Egylet.** január hó 27-én tartotta 27-ik évi közgyűlését Kolozsvárott. A jelen volt báró Jósika Gábor elnök gyöngékedése miatt a gyűlés vezetésére dr. Zsögön Béla ig. alelnököt kérte fel, aki megnyitván a gyűlést, ecsetelte az egylet

évi működését és a jövő programját. Ezt követte dr. Balázs Ferenc főtitkár évi jelentése az egylet 1907. évi működéséről, az egylet életében előfordult jelentősebb mozzanatokról melyek élénk világot vetettek az egylet fejlődésére. Végül a választásokat ejtették meg és az elhalálozás folytán megüresedett alelnöki állásra egyhangulag dr. Seyfrid Károly gazdasági akadémiai tanárt választották meg.

— **A hegyvidéki gazdasági akció terén** 1906-ban történekről most teszik közzé az odaváló kirendeltségnek Kazy József min. tanácsos által összeállított jelentését. Fontosabb adatai közül kiemeljük ezeket: A nép használatában lévő föld kereken 2900 kat. holddal gyarapott. Összesen ötvannégy község kiscgazdái kaptak bérbe földet egy-öt holdas parcellákban. A háziipar összesen 1318 kiscgazdacsaldnak köze) 85.000 korona keresetet adott. A hitelszövetkezetek száma 14-el, a hitelszövetkezeti áruraktárak száma 9-el gyarapodott. Az áruraktárak bruttóbevétele meghaladta az 1 millió koronát. A kirendeltség a mult évben is ingyenes jogtanácsokkal támogatta a szegény embereket, közbenjárt meglévő gyáripari telepek fejlesztése és újak létesítése érdekében, állandó figyelmet fordított az uzsorasesetek kipuhatólására és üldözésére.

— **Téli működés az erdélyrészi telepés községekben.** Darányi miniszter rendeletére s segélyével a kolozsvári telepítési felügyelőség kezdeményezésére hazarészünk telepés községeiben e télen is megkezdődött a népies téli akció. Így: háziipari tanfolyamok rendeztetnek: Alsó-Detrehemben kerti butorcsináló tanfolyam, Nagy Sármasón, Vicsén és Fejéregyházán 6 hetes kosárfonó tanfolyam, Marosludason és Kolozskarán kefekötő tanfolyamok. *Népies gazdasági* előadások is tartatnak a kolozsvári gazdasági akadémia tanárainak közbevonásával ezen községekben és még a községekben, és még a dévai és vajdahunyadi *csángó telepeken* is, melyek ez év elejétől szintén a kolozsvári telepítési felügyelőség hatáskörébe vonattak: Februárius hó 1-én és 2-án Marosludason és Nagysármasón Dr. Seyfrid Károly akad. tanár és Juhos Lajos akad. gyakornok tartottak népies tanítást.

— **Az országos tenyészállatvásár.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület március hó 7—8-iki tenyészállatvására folyton szaporodnak a bejelentések. A vásár alkalmával gép és eszköz, esetleg műtrágya és erőtakarmány-kiállítás is rendeznek. A vásáron bemutatott állatok díjazására szánt összegek is folyton szaporodnak. Darányi földmivelségi miniszter 16.600 koronát adott díjakra, Budapest székesfőváros közönsége 1000 koronát adott a vásárra felhajtott legjobb minőségű tenyészkan díjazására.

— **Védekezés az állati betegségek ellen.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztálya febr. 1-én Szemere Huba elnöklete alatt látogatott ülést tartott, a melyen Jeszenszky Pál előadó ismertette behatóan a sertés-vész gyógyítására vonatkozó mai tudományos nézeteket s ennek kapcsán a néhány év előtt Simay Gyula által feltalált sertés-vész ellenes gyógyító-szert, melylyel magánosok által végzett kísérleteknél figyelemre méltó eredményeket értek el. Előadó azt indítványozza, hogy az O. M. G. E. ujtassa meg régi határozatát, mely szerint a földmivelségi minisztert kérték fel, hogy rendeljen el tudományos kísérleteket a szerrel a kincstári birtokokon és az egyesület által kezelt magánbirtokokon.

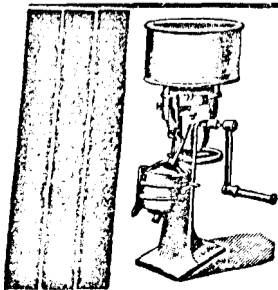
Többek hozzászólása után az előadói javaslatot változatlanul elfogadták.

— **Dijazással egybekötött tenyészállatvásár.** Az állam és Szabvármegye által segélyezett pénzbeli díjak és dicsérő oklevelek kiosztásával egybekötött XII. időszaki tenyészszarvasmarhavásár Nagyszébenben f. évi március hó 30 és 31-én tartatik meg.

— **Az országos tenyészállatvásár.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület március hónap 7—8-iki tenyészállatvásárjára folyton szaporodnak a bejelentések. A vásár alkalmával gép és eszköz, esetleg műtrágya és erőtakarmány-kiállítás is rendeznek. A vásáron bemutatott állatok díjazására szánt összegek is folyton szaporodnak. Darányi Ignác földmivelségi miniszter 16.600 koronát adott díjakra, Budapest székesfőváros közönsége 1000 koronát adott a vásárra felhajtott legjobb minőségű tenyészkan díjazására.

— **Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele.** A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szolgáló kölcsönök adására is. Az intézet rendelkezése kizár minden nyereszkezdést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját a helyszínére kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kiválmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönököt engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereszgrészesedést nem igényelvén, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egy összegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincs. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adatnak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizettetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

— **A birtokvédelem kérdéséről,** a Magyar Általános Polgári Törvénykönyv tervezetével kapcsolatban érdekes előadást tartott szombaton Menyhárt Gáspár dr. egyetemi magántanár az Erd. Muzeum-Egyesület jog- és társadalomtudományi szakosztályában Farkas Lajos dr. címzetes miniszteri tanácsos, egyetemi tanár elnöklésével, nagy és előkelő jogász-közönség érdeklődése mellett. Az előadó a ma divó birtokelmélet kritikájával foglalkozott és különösek a Savigny és Ihering féle tanítások tévedéseire figyelmeztetett. A hibát a kiindulásban véli megtalálhatónak: egyfelől a detenció fogalmának megalkotásában, másfelől abban, hogy a birtokot a tulajdonjog függelékéül fogták föl. Hibáztatja a dologbirtok és jogbirtok megkülönböztetést; mert fölfogása szerint a dologbirtok nem más, mint jognak, a tulajdonjognak a gyakorlása. A birtokvédelemnél nem lehet másból kiindulni, mint amiből az elbirtoklás kialakul. Az a joghelyzet, amely elbirtoklásra vezet, az lehet a védelemnek is csak tárgya, a rosszsziszem szempontjából tett kivételre figyelemmel.



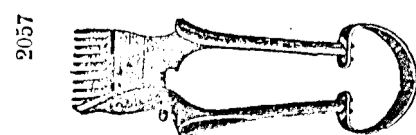
EREDETI „MÉLOTTE“ TEJFÖLÖZŐGÉPEK,

valamint az összes tejgazdasági, állattenyésztési gazdasági cikkek

állandóan nagy választékban raktáron:

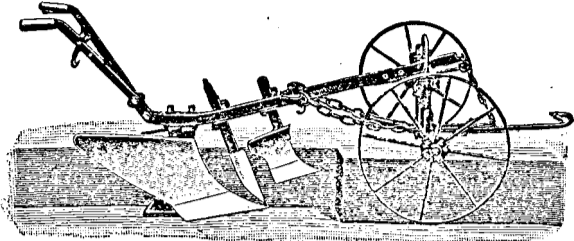
GEITTNER és RAUSCH Budapest, V. Andrássy-út 8.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.



— Husbehozatal Szerbiából. A szerb kereskedelmi szerződés még mindig nincs finalizálva. Az állategészségügyi intézkedések dolgában vannak még tisztázandó kérdések, nevezetesen az osztrák-magyar konzulátusoknál alkalmazott állatorvosok hatásköre tekintetében.

ben. Ami Szerbia husbehozatalát illeti, egy bécsi lap jelentése szerint abban állapodtak meg, hogy évenként 70.009 vágott sertést és 35.000 vágott marhát szállíthatnak a monarchiába.



Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel. páncéllemezekkel

acél gerendelyllyel

állítható szarvakkal, önvezetéssel

1801-II. Többvasú ekék.

Finom-, szántás, csukló-, rét boronák.

Háromtagu és egytagu hengerek,

Superior sorvetőgépek, triörök.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzcseplőkészletek 12 HP.-ig — Ipari mozgonyok 200 HP.-ig.



Magyar Jelzálog Hitelbank

képviseletége

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona záloglevélkölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfjai adnak véleményt. 1001



Földmives iskolát végzett gazdatiszt április 1-ére állást keres,

esetleg azonnali belépésre. 2068

Hét évig mint segéd és 6 évig mint kezelő tiszt működött nagyobb gazdaságokban.

Czim: Gy. A. alatt a kiadóhivatalban.

Szőlőoltványok: hiányok pótlására 2 éves dus gyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 frt. Telepítésre gyökeres zöldoltvány ezre 80 frt. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 frt.

Fásoltványok: Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépséghibával, eredési biztosítással ezre 45 frt. Mind Riparia Portalisra oltva a következő fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkováci, Muskotályok. Hárslevelű, Sauvignon, Bánati Rizling **Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. **Csemegefajok:** Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Ghasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Rip. Port. I. oszt. 10 frt, sima Rip. Port. II. oszt. 5 frt, gyökeres Rip. Port. I. oszt. 16 frt, gyökeres Rip. Port. II. oszt. 10 frt, gyökeres 2 éves gyökerű 18 frt Hazai nemes vesszők sima 5 frt, a fenti fajokból. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom Tavaszai szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár ¼ részét kérem beküldeni.

Székely I. József, Gyöngyös, Szent-Urban-Templom. 2064

BUDAPEST

A legnagyobb állami és első díjjal kitüntetve, hercegi tisztelendő stb.

VII., Gízella-ut 15. szám. (lakás: VII., Csömör-ut 46.)

TELEFON: 25-33.

KOEHLER FRIGYES

Park, kert stb. tervezése. kivite stb., stb.

Tájképzéssel képes-utmutató kiadvántra ingyen küldünk. 1903.

kertművész és kertépítő

Kerttechnikai iroda:

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

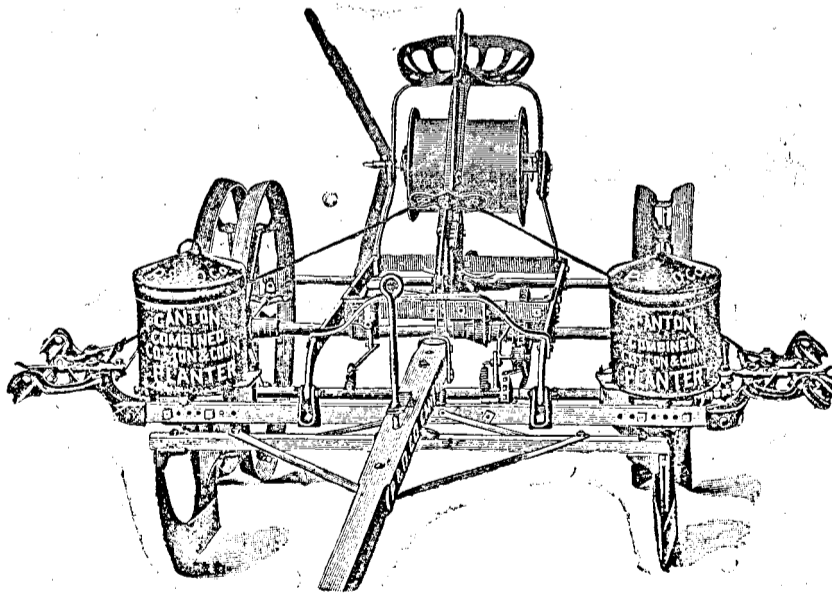
TENGERI ültetése NÉGYZETBEN

„SENIOR”
automatikusan
24-28-32

angol hüvelyekben négyzetben ültet, kivánság szerint 2-4 szemet fészekenként.

„SENIOR”

megkívánt mélységben egyformán ültet, mind a fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meghengerel.



„SENIOR”

munkaképessége sorköz és tábla-hossz szerint napi 7-10 m. hold egy pár könnyű lóval és egy kocsisal.

„SENIOR”

magyar gazdaságokban 1907 évben kb 200 példányban kitűnő eredménytel dolgozott.

Referenciák:

Főhercegi uradalom, Főherceglak
M. kir. gazd. akadémia, Debreczen
Ungar Lajos urad., Ó-moravicza
Deutsch Sándor gazd., Valkány
báró Podmaniczky Endre urad., Kelebia
báró Hammerstein R. urad., Pusztasári
Gyulai Gaál Rezső, Mozsor
Gergely Károly gazd., Gyomrő
stb., stb.

„Senior” tengeri-ültetőgép

autom. négyzet-ültetőkészülékkel

Mc CORMICK Harvesting Machine Comp.
Chicago, U. S. A.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:

Budapest, V. Alkotmány-u. 12. szám.

Referenciák:

gróf Eltz-féle uradalom, Vukovár
gróf Teleki Arvéd urad., Drassó
báró Kemény József urad., Marosnémeti
gróf Andrássy Sándor urad., Szigetvár
Csókai uradalom, Csóka
Piukovits József urad., Csantavér
Deutsch Adof gazd., Nagybogdány
stb., stb.

2038



ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 150 millió korona.

E társulat, mely 70 éves fennállása óta 550 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre

Erdélyrészi vezérképviselőség
Kolozsvárt:

SZEKULA ÁKOS
vezérfelügyelő. 2091



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RETHY-féle cukorkánál.
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. 2036
Ára 60 fillér. Csak Réthy-félét fogadjunk el.

Figyelem!

A szőlőbirtokosok és telepítők figyelmébe ajánlom saját telepemen termelt: 300.000 drb. sima riparia portalis I. rendű vesszőmet, mely még vágatlan van. vevő személyesen is megtekintheti, valamint:

nagymennyiségű fás és zöld ojtványaimat, egy és két évesben, dus gyökérzettel;
120.000 drb. gyökeres riparia portalis, első és másodrendűben;
40.000 drb. piros Delavare, sima és gyökeresben;

nagymennyiségű európai sima vesszőmet, 42 fajban, fajtisztán és:
1000 drb. sima Csabagyöngye európai vesszőt.

A legjutányosabb árban megrendelhetők:

Karcza Sándor Székelyhidon.
szőlőgazdaságában (Biharmegye.)

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik, ki címét egy levelező-lapon tudatja.

Vesszőim és ojtványaimért teljes felelősség! 2077.

Öméltósága

gróf HOYOS MIKSA ur
Békésmegye pusztakamnti gazdaságában
(posta és vasut Mezőberény)

tenyésztésre alkalmas
tisza vérű

BERNI

bikák kaphatók.

Bővebb felvilágosítást ad
az uradalmi intézőség. 2076

Hirdetmény.

Zombor szabad királyi város

faiskolájának

1908. tavaszi

dustartalmu

árjegyzéke megjelent.

— Kívánatra megküldetik. —

A kertészeti bizottság
Zombor, Bácska.

2082

Földműves iskolát végzett több évi gyakorlattal bíró nős ispán

azonnal felvétetik

a mezőörményesi uradalomban.

— Józan élet, hűség, magyar és oláh nyelv birása főfeltétel. —

Bizonyítvány másolatok

„Mezőörményesi uradalom“

czimzendők. 2078

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával	1.970.840.— K.
Partalékok	764.760.16 „
Összesen:	2.735.104.16 „

1901. évi fölösleg	90.849.— K.
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.831.73 „
1904. „	72.438.73 „
1905. „	61.736.60 „
1906. „	39.243.65 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kapta.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Gazdasági tanintézetet végzett

segédtszt,

ki a magyar, német és román nyelvet bírja, a cukorrépa-termelés és állattenyésztésben gyakorlata van,

felvétetik.

Ajánlatok a bizonyítványok másolatával együtt

„Botfalui Czukorgyár“

czimére „Botfalu“ küldendők. 2076

Egy, a Kolozsmonostori gazd.

tanintézetet jeles sikerrel végzett

19 évi gyakorlattal bíró nős, 4

gyermekes tisztartó, ki jelenben

is egy 2400 holdas birtokban,

mint főtiszt működik, március

— elsejére megfelelő —

tisztartói állást keres

Czim a kiadóban. 2067

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

CASPARI FRIGYES és Tsai

Medgyes Nagyküküllőmegye

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m. magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret, díszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, túlevelű fákat, rózsákat stb. 1906.I.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntő és gépgyár r.-t. Budapesten.

MOTOROK benzin-, spiritus-, gáz-, szivógáz- és kohógázüzemre minden nagyságban 3000 lóerőig. Üzemköltség 1 1/2—2 1/2 fillér lóerőnként és óránként. **EMELŐDARUK** kézi-, gőz-, petroleum- vagy elektromos hajtásra. Közúti hengerlőgépek. **Gőzekék.** Gőzmotoros személyszállító vasúti kocsik kis- és nagyvasútak számára. Mindenféle vasúti kocsik személy- és teherszállításra. Vasúti felszerelések. Kéregöntésű kerekék (Griffin rendszere) **Hengerszekek** malmok számára kéregöntetű hengerekkel. Mindenféle **malomgépek** Egész malmok berendezése és felszerelése **Brikettsajtók szén-, fűrészpor s effélék brikettelésére.** **TURBINÁK** minden egyes esetben a helyi szükségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatások biztosításával. Speciális gépek a papír és cellulózgyártásához. Transzmissziók. Füstemesztő készülékek. Gyári berendezések.

Árjegyzékekkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

GANZ-féle VILAMOSÁGI R.-T., Budapesten, II. ker., Lövház-utcza.

Budapest—Budapestvidéki üzlet, IV. Koronahegy-utcza 5.

Elektromos világító- és erőátviteli berendezések egyen- és váltakozó áramra. Kolibri ívlámpák reklámcélokra. Elektromos üzemek berendezése uradalmakban. Meglévő berendezések átalakítása. Elektromos üzemű szivattyúk, tejgazdasági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezői vasutak, szántó-, cseplő-, aprító- és takarmányozó berendezések Elektromos kis és nagy vasutak. Bányavasutak.

— Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgálunk. — 2079

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

M. kir. szabadalm. osztályosjegyek főelárusító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol

Előleget ad értékpapírokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre.

Dijmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hite leveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes páncoészekrényeket. (Safe Deposits.)

2055

Üzleti órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig

Manhold Kálmán

KULÁN, Bácsmegyének a Teleska magaslatán fekvő

Rácz **Jolánföldi** szőlőoltvány és kert-
György-téle szőlőoltvány szőlő bérletén tavaszi
szállításra kapható.

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisz-
tán, sima és gyökeres zöldoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, a
melyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, ki-
vánatra névjegyzéket küldök
3. Alma, körte, barack és kajszi fák 1, 2, 3 éves ojt-
ványok a legkiválóbb fajokban
4. Gleditsia élősvény, valamint az élősvények
királya

Maclura Aurentiaca

élősvény, a melynek gyökerei nem sarjadza-
nak, tövisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem
pusztítja, minden időjárásnak ellentáll. — Ugyan-
itt kapható saját termésű, telecskái dombokon
termett 1907. évi termésű 200 hl. fehér, 100 hl
siller fajborok napi áron. 2065

Szíves megke-**Manhold Kálmán** nagy bér-
reséseket kér

ELADÓ

a **Gróf Lázár Imréné** ő méltósága „Sófalva“-i (Besztercze-Naszód megye) gazdaságában, Sperker-féle bikák után nevelt, számfeletti, részben kisborjas, részben felüzetett 10 drb. magyar fajta, tejelő jellegű tenyész tehén; 6 drb. 2 éves tenyészbika és 1 drb. 6 éves Sperker szentdemeteri tenyészetéből vásárolt, kiváló borjakat nemzett és még legjobb tenyészképességgel bíró, nagy testű és hatalmas csontozatu tenyészbika.

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt **Sperker Ferencz.** Lakása :
Szentdemeter, u. p. Nagy-Kend. 2088.

150—200 holdas **keresek bérbe**

aprilis hó 1-én való átvételre, lehe-
tőleg városhoz közel.

Ajánlatok :

Kedves Ferencz,
Pogony, u. p. Zobar.

Gömörmege küldendők.

2086

Szöllővesszők :

Ajánlok Riparia portális jégverésmentes, fajtiszta szokványminőségű I. osztályu sima vesszőt **16 korona** ezrenként. Riparia portális jégverésmentes fajtiszta II. oszt. sima vesszőt **5 korona** ezrenként, továbbá Riparia portális gyökeres vesszőket, ugymint : Riparia portális alanyon oltott egy éves és fajtiszta sima és gyökeres Szőlőoltványokat.

Seemayer Sándor

2087

szőlőbirtokos. **Versecz.** (Temesmegye)

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejű gőzeke garniturájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, Országház.

1934

Bárdos és Brachfeld

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-u. 23. sz.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelpek és községek részére.

Ajánlat ingyen és bérmentve.

1971



Nagy jövedelmét hajt a gazdá- nak aránylag csökély be- fektetéssel a téli csibe nevelés!

Könnyű szerrel, a legnagyobb sikerrel és haszonnal érhető el, a száradalmazott PREDMERSZKY-féle tojasköltető- és csibenevelő-gépekkel, melyek a kolozsvári költő-gép versenyen a legelső díjat nyerték a kitűnő eredményű költésért. Gazdasági és baromfikiállításokon a legmagasabb kitüntésekben részesültek.

Egy első költés eredménye:

Kellemes kötelességemnek tartom Uraságotat értesíteni, hogy a küldött gépébe helyezett 35 drb. tojásból legelső kelesztésre 31 drb. ép, erős csibét kaptam; fogadja köszönetemet a küldött gépért.
Alsóvíst. Moorung Imre, máv. előjáró.

2081

Az árak minden más rendszerek fölött a legolcsóbbak.

Magyar gyártmány!   Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Predmerszky József

ipartelege szaküzlet, baromfi- és háziinyultenyészto telepek, baromfi-hizlalidák teljes szakszerű berendezésére.

Budapest, VI. ker.,

Vörösmarty-utca 33. sz.

Szenzációs szőlőujdonság!

„Szent-István király“

és

„Erzsébet királyné“

Ugy ezek, valamint az összes legjobban bevált régi és új fajok gyökeres fásoltványai tiszta Portalis (Gloire Montpellier) alanyon első minőségben kaphatók **Fajtisztaságért kezeskedünk!** Oltványainkat csak is a saját telepünkön termelt Portalis alanyon készítjük és ehez csak is a saját oltógalványainkat használjuk.

Előjegyzéseket ez év őszi és jövő év tavaszi szállításra már most elfogadunk bármely fajra nézve, mert telepünkön az összes szőlőfajok megvannak. 2061

Hazai sima vesszőket is minden fajban igen jutányos árban árulunk.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

LENGYEL TELEP, Szolnok
csemege-szőlő és méztermelés, szőlőoltvány és vesszőtenyészési telep.

Egy jó karban levő 4 ló erejű **Hofherr** és **Schrantz-féle** **cséplőgép**, külön lóhere fejtővel együtt  **eladó.**

Értekezhetni **Zeyk Endre** tulajdonossal, **Marosszentbenedeken.** 2095



CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorizomorzsolók, dárálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Kiscsaládu 38 éves, vizsgázott, 18 évi gyakorlattal bíró  **gazdatiszt** azonnal vagy márczius hó 1-ére **állást keres.**

Nagyobb birtok önálló vezetésére is vállalkozik. Szives megkeresések „Gazdatiszt” címre. Szilágy megye, **Sülelmed-i** postahivatalhoz kéretnek. 2093

Birtokeladás.

Marosmentén, vasúti állomás mellett 190 hold, ebből 46 prima szántó és rét, 59 lankás szántó és kaszáló, többi tölgy- és bükk-erdő szénafü és legelő

 **eladó.** 

Értekezhetni lehet: Magyaró, Marostordamegye **Fegyverneky Gábornál.** 2089

Prima tenyésztőtojások


Angliából, W. Cooktól importált remek sárga és fehér Orpington törzsek után, darabja 1 korona; kizárólag kiállításokon első díjjal kitüntetett különös szép tojók után 2 korona. Megrendelhető **Ternyey Árpád** legmagasabb kitüntetésekkel sokszorosan díjazott telivér Orpington telepénél **Aradon** (Demeter-u. 92. sz.), mely a legutóbbi nemzetközi baromfikiállításán legszebb éves sárga Orp. kakasért s legszebb fehér Orp. tyúkókéért 3 első díjat s 4 tiszteletdíjat nyert. Szállítás sorrendben, rázás és fagymentesen eszközöltetik. Terméketlen tojások 80%-ig egyszer ingyen pótolhatnak. Megkeresésekre azonnali válasz. 2070.

Mindennemű

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a **FISCHER-féle**

zsák és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. sz. szerezhetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült. vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsönöz intézet. 2072

Árjegyzék, minták ingyen és bérmentve küldetnek. 

Sz. 125/907.

Hirdetmény.

A méneshirtok 1907. évi terméséből eladásra kerül 190 métermázsa moharmag, 67 q. kölesmag, 55 métermázsa lenmag. Írásbeli ajánlatok **1908. évi február hó 20-ig**

a méneshirtok igazgatóságához küldendő be, mely magvak a fogarasi vasútállomáson adatnak át. Ajánlat tehető úgy az összes magvakra, mint azok bármelyikére. **Gazdáknak vetőmagul, napi áron bármely mennyiséget eladunk.** Részletes eladási feltételt és mintát kívánatra küldünk.

Fogaras, 1908. január hó.

A m. kir. állami méneshirtok igazgatósága.

2090 II.

Szőlőoltványok

kiváló bor és csemegefajokban, gyökerek és simák 2071

Riparia Portalis és Rupestris Monticola

gyökeres és sima vesszők, szokvány minőségben, szavatosság mellett eladók. Másodosztályú oltvány s gyökeres és sima vad vesszők átvételénél árkedvezmény. — Kívánatra árjegyzéket küld.

FISCHER LAJOS Miskolcson.

Répa-
mag
óvári,
oberndorfi

Putyi, Prairie királyné „

Karós és törpe
babok

Gyorsfejlődésű

Magyar
bikák

Poland-china kan
malaczkok

Pekingi gácsérok

Olaszemdeni gunarak

Bronz pulykakakasok

lámpanélk ülő
költőgépek

Pekingi kacsa-, em-

deni lud-, fehér és

fekete Orpington-

tojásokra

amerikai kóris, dió

és szil-sorfákra

előjegyzést elfogad

Teleki Árvéd

gróf

drassói urad. intézősége,

u. p.

2053

Koncza.

Keresünk megvételre vetőmagnak

VIKTORIA BORSÓT

Ár-, mennyiség- és minta-ajánlatot kérünk

KISKABAI GAZDASÁG, KABA czimre.

2094

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermeik vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
Felsősetátér. Főtér 9.

1729 Sárospatak,
Kossuth Lajos-u. 70.

Ingyen és bérmentve küldi kívánatra erdei gazdasági magvak, erdei facsemeték, gyümölcsfák — vadoncok, sor és diszfák, füzdugványok, fajburgonyák stb.

2092

FŐÁRJEGYZÉKÉT

Faragó Béla, császári és királyi udvari szállító Zalaegerszegen.

Url Rezső

sertésbizományos
Budapest, VIII.,

Bérkocsis-
utca 12.

Telefon: 97—05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít

1870

Már 25 éve küldöm szét

BCU az 1900. évi Central University Library Cluj

párisi világkiállításon

Grand Prix-vel

— kitüntetett —

Eredeti Hanna

Vető árpámat.

Cimem:

Vodicka F.

földbirtokos.

Smrztitz, (Hanna)

Morvaország.

Minták ingyen és bérmentve!

2050

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára
Lokomobilok, szabad Banó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúók. 1475

A tordai állami gazdasághoz kerestetik egy józan életű, 30—40 év körüli, családostól, szerény igényű, földmives iskolát végzett, gyakorlattal bíró

majorgazda,

továbbá egy

gépész-kovács,

ki az összes, gazdaságnál előforduló kovácsmunkákat és a gőzgép kezelését érti. Mindkét állásra csak oly egyének pályázhatnak, kik eddigi működésüket jó bizonyítvánnyal igazolni képesek és a román nyelvet legalább szóval bírják.

A majorgazdai állás március hó 1-én, a gépész-kovács helye azonnal betölthetik. Pályázatok a

Tordai állami gazdaság intézőségéhez

Torda, (Tordaaranyos m.) küldendők. 2051

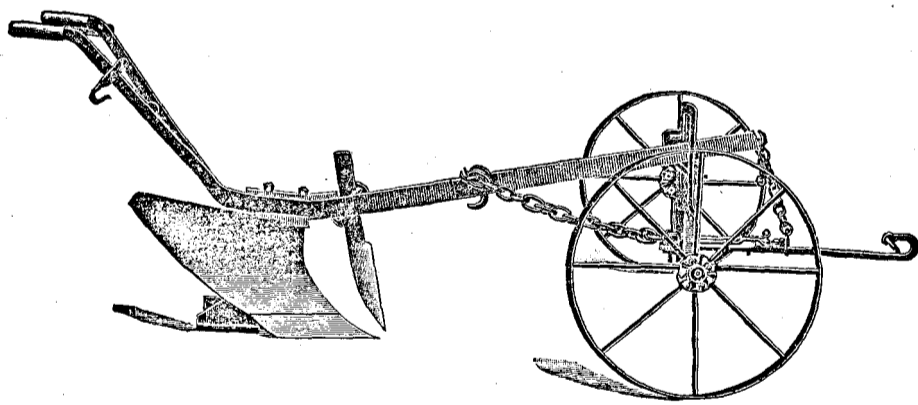
GÖZEKÉKET,
GŐZ-UTIHENGEREKET
 1768 és
GŐZ-UTIMOZDONŰOKAT
 a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsobb árak
 mellett szállít
JOHN FOWLER & Co.
 Telefon 42—50 Budapest — Kelenföld a vasútállomással szemben.

Szőlővessző!!
 A világhírű „DELAWARE“ adja a legjobb bort. — Oltani, permetezni nem kell. Leírását ingyen küldöm meg bárkinek. Szőlőoltványok a legjobb fajokból olcsón kaphatók. A „DELAWARE“ gyökeres vessző ezrenkénti ára 100 korona, simáé 50 korona. Szőlőoltványok ezre 140 korona. Ezerjő, Mézes, Kövidinka, Oportó. Burgundi, Chasselasok és más nemes szőlőfajok.
 Rendelésnél egyharmad előlegül küldendő.
 Árjegyzék gratis.
 Cím: Szigyártó Nagy Mihály
 Felsőseged.
 2097

Sz. 125/198.
Hirdetmény.
 A ménesbirtok igazgatóság vetőmagvakat kíván beszerezni. Az egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok
 1908. február hó 20-ig
 alólirott igazgatóságához nyújtandók be.
 Részletes feltételeket kívánatra az igazgatóság megküldi.
 Fogaras, 1908. január hó 27.
 A m. kir. állami ménesbirtok igazgatósága.
 2090 I.

Idősebb
 volt gazdasági főfiszti
 dús tapasztalatokkal, széleskörű modern ismeretekkel: elvállalja
gazdaságok
 állandó felügyeletét, felsőbb vezetését, számadások felülvizsgálását, új üzemtervek elkészítését.
 Czime a kiadóhivatalban.
 1808

Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti
BÄCHER-féle acél-eket és tégely-acél eketesteket
 vásárolja. — A BÄCHER-féle ekék s eketestek kigazdák számára is készülnek és könnyű súly, biztosjárás tartósság tekintetében minden más gyártmányt fölmúlnak és munkatelfjesítés tekintetében kiválnak.
 Az ekefejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.
Bächer Rudolf
 kizárólagos ekegyárának raktára.
 Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.
 Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.



A MELICHAR-féle császári és királyi szabadalmazott
„UNIKUM DRILL“ sorvetőgép
 úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerősükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 30,000-nél több ilyen gép adatott el.
MELICHAR FERENCZ
 csász. és királyi szabadalmazott vetőgép-gyárának raktára.
 Magyarországi vezérképviselő:
Szücs Zsigmond
 BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68-ik szám. 1910
 Ábrás leirással és árjegyzékkel kívánatra ingyen szolgál.

